

det angaar Handlinger, fom han foretager i Emdheds Medfør og offentlig. Derved mener jeg ikke, at han flal være udenfor al Kritik, forfaavidt nemlig den fremkommer over, hvad der fler paa anden Maade. Dette gjælder uden Hensyn til Forfatningens Form, det gjælder ogsaa, naar Forfatningens Form er faaledes fom her i Folkethinget, nemlig republikansk. Jeg tror ikke, at dette vil blive modfagt af Nogen, og jeg betoner det netop. Jeg har vel hørt fra de ærede Forflagsstillere, at denne Beflutning aldeles ikke havde noget Hensyn til den nuværende høitærede Formand, men gjælder ganffe i Almindelighed Formandens Rettigheder og Pligter, og jeg flal ikke negte, at en faadan Erklæring har fin Bægt, og at denne Erklæring støttes yderligere derved, at den er bekræftet i disse Dage af felve den høitærede Formand, ikke blot ved Ord, men ogsaa ved Handling, nemlig derved, at han beklæder Formandens Sæde under denne Forhandling. Men naar jeg flal stemme over Forflaget til Beflutning, kan jeg ikke fe hørt fra felve Forflagets Ordlyb, og i Indledningen henvises udtrykkelig til Formandens Ytringer en vis Dag. Det er altsaa denne bestemte Formand, Forflaget til Beflutning gjælder, og naar der faa senere i Forflaget flaar „Thingets Formand“, forekommer det mig, at det er uadskillelig den samme Person, der her er Tale om. Derfom de ærede Forflagsstillere vare gaaede en anden Vej, havde Sagen flillet sig klarere for mig, thi i felve Realiteten maa jeg være enig med de ærede Forflagsstillere. Derfom de f. Ex. havde indbragt et Endringsforflag til Forretningsordenen, fom gif ud paa at hindre en Formand i enfidig at udætte den i Grundlovens § 55 hjemlede Edfæftelfe af et Medlem, hvis Valg var godkendt, vilde jeg have stemt for en faadan Endring, og det forekommer mig, at det vilde have været den rigtige Vej at gaa i et Tilfælde fom dette. En faadan Vej er man iøvrigt endnu ikke udeluffet fra at gaa. Jeg kan altsaa ikke stemme for det foreliggende Forflag, fordi jeg ikke kan fritjende Forflaget for at udtale en Dom og en Kritik over Formanden, men jeg kan heller ikke stemme imod det, fordi jeg i Realiteten er enig med, hvad de ærede Forflagsstillere tilfagte. Der er imidlertid een Betragtning, fom ikke er kommen frem under denne Forhandling, og fom dog forekommer mig at have en vis Berettigelfe. Der er talk om Formandens Ret i det omhandlede Forhold, men der er ikke talk om et nyvalgt Medlems Ret. Den ærede Ordfører for Udvalget for Valgbræves Prøvelse (Zuel) betonebe beftemt, at et nyvalgt Medlem har Ret til at aflægge Ed paa Grundloven, og det Samme er idag udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Ste Valgbræves (Goos). Nu forekommer det mig at ligge meget nær, at, derfom Formanden nu eller i Fremtiden flulde enfidig udætte et nyvalgt Medlems Edfæftelfe, vilde vedkommende Medlem være beret-

tiget til felv at tage Initiativ i Sagen, affkrive Eden, undertegne den og fende den til Formanden. Jeg forudsætter naturligvis, at det kan fe med fuld perfonlig Sandhed. Der kan da komme til at foreligge eet af to Tilfælde. Enten kan Formanden modtage Eden og gjør det da paa Thingets Vegne, eller han kan fige: Jeg kan ikke modtage Eden af de og de Grunde. Da kan Formanden ganffe vist indanfæ Sagen for Thingets Domftol, thi Formanden har jo fin Magt fra Thinget og derfor ogsaa fit Anfvær for Thinget, og han kan altsaa gjøre dette, hvis han ikke vil tage Ansvaret paa fig. Men han kan ogsaa gaa den Vej aldeles at negte at modtage Eden, og da flaar det om ikke i det nyvalgte Medlems, faa dog i hans Meningsfællers Magt at indbringe et faadant Forflag fom dette. Men naar Formanden ikke har gjort dette, forekommer det mig, at der ikke er tilftrækkelig Grund til et faadant Forflag fom det foreliggende, og at der er faameget mindre Grund til det, fom Formanden fun er valgt for 4 Uger ad Gangen. Jeg flulde meget ønske, at denne Forhandling maatte lede til mere pofitive Skridt, og at den Ed, fom Grundloven kræver — forfaavidt man da ikke vil have en Grundlovsforandring — kan blive faaledes, at den aabner Afgang for alle dem, fom ifølge Grundlovens § 79 have Afgang til Nydelfen af de fulde politiffe Rettigheder. I faa Hensende har der ikke været stor Meningsforffjel. Jeg veed vel, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgbræves (N. Andersen) har villet drage meget flaape Grændfer, og jeg tror, at Konfektentjen af hans Lantegang fører endnu videre, end han felv veed. Han mente, at der ikke var Noget tabt ved at holde Fritænkterne udeluffede fra Afgang her til Rigsdagen. Jeg var desværre ikke tilfede, da det ærede Medlem talte, og hans Foredrag foreligger ikke trykt, faa jeg beder om Forlæbelfe, hvis jeg ikke gjengiver hans Ord rigtig; men dette var viftnof Meningen. Jeg tillader mig at tro, at der drives et flært Misbrug med Ordet Fritænkter. Skal man tage dette Ord fra et flrangt kristelig Standpunkt, bør man viftnof ved Fritænkter forftaa En, hvis Anffuelfe fjerner sig fra felve Christendommens Stiffters. Men da tillader jeg mig at tro, at vil man gaa faa flrangt tilværks, ville vi Alle her være udeluffede fra Rigsdagen. Thi det vil dog være det ærede Medlem beftendt, at der i Hjergrædiken udtrykkelig flaar: I flulle aldeles ikke fverge, hærken ved Himlen eller Jorden eller Jerufalem eller Ebers Hoved; men Ebers Tale flal være Ja, Ja, Nei, Nei, og hvad der er over det, er af det Onde. Jeg vil derfor tillade mig at fpørge, hvorledes det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgbræves (N. Andersen), fom dog maa kjende disse Ord og hylde dem, har været iftand til at aflægge Eden paa Grundloven. Jeg tillader mig at tro, at, drager man faadanne